

**UCHWAŁA NR VI/92/2024
RADY MIEJSKIEJ LESZNA**

z dnia 21 listopada 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 1, 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 2151 ze zm.) oraz art. 10 ust. 1, 2, 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1939 ze zm.) Rada Miejska Leszna uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Leszna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Leszna

Patryk Józefowicz

Załącznik do uchwały Nr VI/92/2024
Rady Miejskiej Leszna
z dnia 21 listopada 2024 r.

**Miejski Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
na lata 2025-2028**

I. Wstęp

Rada Miejska Leszna na mocy Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii ma obowiązek uchwalenia programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określającego obszary w jakich podejmowane będą działania wynikające z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Program zakłada kontynuację działań podjętych w latach ubiegłych i jest zgodny z kierunkami zawartymi w ustawach oraz polityką miasta Leszna wpisując się w cele i zadania przyjęte do realizacji określone w następujących dokumentach:

- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r. poz. 2151),
- Ustawa o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2022r. poz.1608 ze.zm.)
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023r. poz. 1939 ze zm.)
- Narodowy Program Zdrowia (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U.z 2020r. poz. 642 ze.zm.).
- Raport z badania „Używanie alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, uzależnienia behawioralne i zjawisko przemocy rówieśniczej wśród młodzieży w Lesznie, Rok 2023,
- Raport 2023 Uzależnienia w Polsce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028 zawiera wytyczne do działań w sferze profilaktyki oraz zmniejszenia skutków nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców Leszna.

II. Opis Problemu

Nadużywanie alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz problematyka uzależnień behawioralnych i wynikające z tego konsekwencje są ważną kwestią społeczną, dotyczy ona bowiem nie tylko osób zmagających się z danym problemem ale również jej bliskich.

Planowanie działań pomocowych wymaga koncentracji zarówno na sytuacjach doraźnych, pojawiających się wśród osób żyjących w otoczeniu uzależnionego, jak

również na pomocy o charakterze długofalowym. W programie konieczne jest więc uwzględnienie działań interwencyjnych, pozwalających udzielić szybkiej pomocy jak i działań długofalowych w postaci pomocy terapeutycznej oraz profilaktycznej.

Skupiając się na najważniejszych problemach mieszkańców, takich jak przemoc domowa, zaburzenia ładu i porządku publicznego, problemów socjalizacji dzieci z rodzin dotkniętych uzależnieniem należy określić takie działania, które zminimalizują skutki nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych a także wpływają na ograniczenia ich używania. Należy również pamiętać o tym, że oprócz reakcji na występujące już problemy trzeba zapobiegać nowym, niekorzystnym społecznie zjawiskom poprzez podejmowanie działań profilaktycznych.

W związku z powyższym w niniejszym dokumencie określono cel strategiczny jako „przeciwdziałanie szkodom zdrowotnym i społecznym wynikającym z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych”. W kolejnych częściach programu wyróżniono cztery cele szczegółowe:

1. Zwiększenie pomocy terapeutycznej.
2. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu.
3. Wsparcie w utrzymywaniu abstynencji.
4. Podejmowanie działań edukacyjnych na temat szkodliwości używania alkoholu, innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

III. Diagnoza

Z badań przeprowadzonych wśród mieszkańców Leszna wynika, że spośród trzech używek (alkohol, narkotyki, papierosy) mieszkańcy naszego miasta najczęściej mają kontakt z alkoholem. Po alkohol sięga ponad połowa dorosłych leszczynian (57,2%). Picie alkoholu w przeważającej mierze ma charakter okazjonalny (94,1%). Do picia kilka razy w tygodniu przyznaje się 10,8% badanych, a (3,5%) po alkohol sięga codziennie. Częściej piją alkohol mężczyźni niż kobiety. Najbardziej zagrożona grupa wiekowa, to osoby między 18 a 24 rokiem życia (35,9%). Ponadto co piąty badany potrafi wskazać w swoim otoczeniu osobę z problemem alkoholowym (19,8%).

Badania przeprowadzone wśród uczniów leszczyńskich szkół w 2023 roku (klasy pierwsze oraz trzecie szkół ponadpodstawowych) wskazują, że zdecydowana

większość uczniów ma już za sobą inicjację alkoholową. Dotyczy to około $\frac{3}{4}$ uczniów klas pierwszych szkół ponadpodstawowych (74,7% chłopców i 75,5% dziewcząt) oraz niemal wszystkich uczących się w trzecich klasach szkół ponadpodstawowych (94,8% dziewcząt i 91,4% chłopców).

Piwo było najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród badanych nastolatków. Wódka jest drugim pod względem popularności napojem alkoholowym wśród badanej młodzieży.

Pomimo faktu, iż posiadanie narkotyków w Polsce jest karane, młodzież deklaruje, że zdobycie takiej substancji nie jest trudne.

W klasach pierwszych szkół ponadpodstawowych w 2023 roku średnio co szósty badany uczeń (18%) stwierdził, że spróbował marihuany. W grupie dziewcząt po marihuanę sięgnęło 8,4%. W klasach trzecich odsetek chłopców sięgających po marihuanę to 36,2%, natomiast wśród dziewcząt odsetek sięgających po marihuanę lub haszysz wynosi 31,6%.

Pozostałe narkotyki są postrzegane przez młodzież jako znacznie trudniej dostępne, a doświadczenia z nimi, nawet o charakterze eksperymentowania miały niewielkie jednocyfrowe odsetki badanych.

Najczęstszym powodem sięgania po narkotyki jest ciekawość, ale wymieniano także zapomnienie o problemach chęć bycia na "haju", nuda.

Badania pokazują że powszechne jest spożywanie, także regularne napojów energetycznych. W klasach pierwszych ponadpodstawowych spożywało je ponad 60% chłopców i dziewcząt. W klasach trzecich szkół ponadpodstawowych 65 – 69% badanych.

Z badań przeprowadzonych przez ESPAD dotyczących uzależnień behawioralnych wynika, że w 2019 roku osoby grające w czasie ostatnich 12 miesięcy na pieniądze stanowili 37,1% populacji osób w wieku powyżej 15 roku życia. W porównaniu do wyniku uzyskanego w poprzednim badaniu, przeprowadzonym w 2015 roku, odsetek ten wzrósł o 2,9 punktu procentowego. Polacy najczęściej grają w gry Totalizatora Sportowego (27,4%). Na kolejnym miejscu, ze znacznie słabszym wynikiem, plasują się zdrapki (16,3%), a dalej loterie lub konkursy SMS-owe (6,3%) oraz automaty do gier z tzw. niskimi wygranymi (3,8%). Spośród wszystkich grających, 32,8% Polaków gra bez ryzyka powstania problemów, 2,7% charakteryzuje się niskim poziomem ryzyka uzależnienia 0,9% – poziomem umiarkowanym i tyle samo (0,9%) gra na pieniądze w sposób wysoce ryzykowny (zagrożenie patologicznym hazardem).

Liczbę Polaków w wieku 15+ uprawiających obecnie patologiczny hazard szacujemy na ok. 27 tys. osób.

Trzy czwarte Polaków w wieku powyżej 15 roku życia deklaruje korzystanie z internetu. Przeważająca większość korzystających z sieci (98,0%) to przeciętni użytkownicy, niemający w codziennym życiu problemów w związku z korzystaniem z Internetu. Problem z uzależnieniem od Internetu (wymienne bywa stosowane określenie „problemowe użytkowanie Internetu - PUI”) dotyczy obecnie 0,03% badanej populacji, co stanowi 0,04% korzystających z sieci. Zagrożonych uzależnieniem od Internetu jest 1,4% ogółu badanych, co stanowi 1,9% korzystających z Internetu. Zagrożeni uzależnieniem lub już uzależnieni rekrutują się głównie spośród osób poniżej 25 roku życia, przy czym najbardziej zagrożeni są niepełnoletni.

W 2019 roku prawie jedna dziesiąta Polaków powyżej 15 roku życia (9,1%) miała problem z uzależnieniem od pracy. Zarówno uzależnienie, jak i zagrożenie uzależnieniem dotyka przede wszystkim młodych dorosłych, poniżej 35 roku życia, w szczególności osoby w wieku 25-34 lata. Istotnym czynnikiem ryzyka są różne aspekty aktywności zawodowej.

Zjawisko uzależnień behawioralnych w grupie młodzieży szkolnej.

W gry hazardowe, czyli takie w których można wygrać lub przegrać pieniądze, chociaż raz, kiedykolwiek w życiu grało 18,2% badanych piętnasto-szesnastolatków oraz 21,4% siedemnasto-osiemnastolatków. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem uczestniczyło w grach hazardowych 5,5% uczniów z młodszej kohorty i 7,9% uczniów ze starszej kohorty. W badaniu ESPAD zawarto też pytania dotyczące korzystania z mediów społecznościowych, takich jak Twitter, Facebook czy Skype oraz grania w gry na urządzeniach elektronicznych (komputer, smartfon, konsola, gry wideo). Analiza typowego dnia nauki szkolnej młodszej badanej grupy (15-16 lat) pokazuje najliczniejszą podgrupę badanych, która korzysta z mediów społecznościowych 2-3 godziny dziennie (30,1%), mniej osób poświęca na tą aktywność ok. 4-5 godzin (20,2%). W przypadku typowego dnia weekendowego, dominują dwie podgrupy badanych: podgrupa korzystająca ponad 6 godzin dziennie (26,4%) oraz korzystająca ok. 2-3 godzin (24,6%). W starszej grupie wiekowej, w typowym dniu nauki w szkole, największy odsetek uczniów poświęca na korzystanie z mediów społecznościowych 2-3 godziny dziennie (33,7%) lub około 4-5 godzin dziennie (20,4%). W trakcie

weekendu dominuje korzystanie z mediów społecznościowych 2-3 godziny dziennie (27,2%), około 4-5 godzin dziennie (25,7%) lub 6 godzin lub więcej (25,2%). Czas spędzamy w Internecie nie jest wskaźnikiem świadczącym o uzależnieniu natomiast jest sygnałem ostrzegawczym wymagającym analizy i monitorowania ze strony rodziców.

Czas spędzany w Internecie

Obecnie nastolatki spędzają w sieci średnio 4 godziny i 50 minut dziennie (2014 r. – 3 godziny 40 minut, 2018 r. – 4 godziny 12 minut). W dni wolne od zajęć szkolnych czas ten wydłuża się średnio do 6 godzin i 10 minut. Co szósty nastolatek w dni wolne (16,9%) intensywnie korzysta z Internetu w godzinach nocnych (po godzinie 22:00).

Inicjacja internetowa

Dzieci coraz wcześniej otrzymują własne urządzenia z dostępem do Internetu. Największy odsetek uczniów (40,7%) deklaruje, że pierwszy telefon z dostępem do internetu otrzymało w wieku 9 -10 lat, jednak co piąty nastolatek wskazuje, że już w wieku 7 - 8 lat miał do dyspozycji telefon z dostępem do sieci (20,5%).

Dane dotyczące działań w 2023 roku

Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2023 roku w celu przeprowadzenia rozmów interwencyjno-motywujących wpłynęło **87 zgłoszeń**. W ramach usług pomocowych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz współuzależnionych udzielono 1778 porad.

Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy zajmował się w 2023 roku **42 rodzinami**, w których wystąpił problem alkoholowy i założona została „Niebieska Karta”.

Zważywszy na to, że uzależnienie od alkoholu jednej osoby w rodzinie niesie za sobą skutki również dla pozostałych członków rodziny działania pomocowe należy kierować także do dzieci. Szacuje się, że liczba dzieci z rodzin z problemem alkoholowym to około 4% populacji. W ramach realizacji Miejskiego Programu udzielono pomocy 60 dzieciom ze szkół podstawowych w świetlicach socjoterapeutycznych oraz 1 877 osobom w wieku od 12 do 22 lat uczestniczących w zajęciach MCP Alternatywa. Programami profilaktycznymi objęto 2 742 odbiorców.

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzić należy, że działania profilaktyczne dla uczniów należy zintensyfikować w klasach IV – V szkoły podstawowej. Prowadzić edukację społeczną w związku z koniecznością ograniczenia dostępności alkoholu dla dzieci i młodzieży.

Jednym z bardzo ważnych środowisk, w których powinna być prowadzona profilaktyka zachowań problemowych młodzieży jest dom rodzinny. Postawy rodziców dotyczące sięgania po alkohol i inne substancje psychoaktywne oraz zasady wprowadzone przez nich w domu odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu się postaw i zachowań młodzieży wobec używania tych substancji. Jednocześnie z badań wynika, że pozytywną kwestią jest alternatywne spędzanie wolnego czasu przez udział młodzieży w zajęciach sportowych.

IV. Zasoby

Miasto zamierza realizować zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom przy współpracy m.in. z:

- 1) zakładami opieki zdrowotnej,
- 2) placówkami oświatowymi,
- 3) Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie,
- 4) organizacjami pozarządowymi i jednostkami organizacyjnymi w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 5) Komendą Miejską Policji w Lesznie,
- 6) uczelniami wyższymi z miasta Leszna,
- 7) Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną.

W trakcie realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii miasto będzie korzystać z wiedzy i doświadczenia osób zawodowo zajmujących się problemem uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi, w szczególności:

- 1) specjalistów i instruktorów psychoterapii uzależnień,
- 2) psychologów, socjologów, pedagogów prowadzących zajęcia terapeutyczne, konsultacyjne, edukacyjne i socjoterapeutyczne,
- 3) funkcjonariuszy Policji,
- 4) strażników miejskich,

- 5) pracowników socjalnych,
- 6) kuratorów sądowych.

Miejsca, gdzie osoby uzależnione oraz ich rodziny mogą uzyskać pomoc

Lp.	Nazwa instytucji
1.	Wydział Spraw Społecznych
2.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
3.	Stowarzyszenie Monar – Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień.
4.	Ośrodek Interwencyjno-Readaptacyjny
5.	Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu
6.	Gabinety Lekarskie Medicor. Poradnia Leczenia Uzależnień.
7.	Stowarzyszenie „Bliżej Siebie”
8.	Stowarzyszenie „Nasza Alternatywa”
9.	Fundacja „Strefa PL”
10.	Leszczyńskie Stowarzyszenie „Klub Abstynentów”
11.	Stowarzyszenie „Ruch Trzeźwościowy”
12.	Punkty Konsultacyjne ds. Uzależnień
13.	Schronisko dla bezdomnych mężczyzn.

Grupy Samopomocowe

1.	Grupa AA „Lipie”
2.	Grupa AA „Przystań”
3.	Grupa AA „Grunwald”

Co roku zwiększa się liczba osób profesjonalnie przygotowanych do pomocy osobom zagrożonym uzależnieniem oraz uzależnionym. Miasto zapewnia także pomoc osobom zagrożonym uzależnieniami behawioralnymi.

Zadania własne miasta w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomani na lata 2025-2028

PROBLEM I

Szkody zdrowotne i społeczne wynikające z używania środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych

Cel:

Zmniejszenie rozmiarów szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych nadużywaniem substancji psychoaktywnych i uzależnieniem od tych substancji poprzez:

1. Zwiększenie pomocy terapeutycznej.
2. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu.
3. Wsparcie w utrzymaniu abstynencji.
4. Podejmowanie działań edukacyjnych na temat szkodliwości używania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

Zadania do realizacji:

1. Realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych uzupełniających podstawowy program terapii.
2. Organizowanie wyjazdów i obozów terapeutycznych dla dorosłych osób uzależnionych i współuzależnionych.
3. Prowadzenie terapii grupowej dla młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi oraz uzależnionej od zachowań behawioralnych.
4. Prowadzenie działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu z uwzględnieniem osób zamieszkujących w Schronisku dla bezdomnych mężczyzn.
5. Realizacja programów wspierających utrzymanie abstynencji – kluby abstynenckie, stowarzyszenia trzeźwościowe, poradnie leczenia uzależnień, organizacje pozarządowe, grupy wsparcia.
6. Terapia uzależnień behawioralnych.
7. Prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia z osobami pijącymi szkodliwie i uzależnionymi od alkoholu.
8. Funkcjonowanie punktów konsultacyjnych do spraw uzależnień.

9. Prowadzenie edukacji publicznej na temat działania używek na organizm i ryzyka szkód wynikających z nadużywania, w tym działania edukacyjne skierowane do kierowców.
10. Działania edukacyjne skierowane do przyszłych matek – FASD/FAS.
11. Zwiększenie kompetencji osób zajmujących się pomaganiem osobom uzależnionym poprzez dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych.
12. Wsparcie Schroniska dla bezdomnych mężczyzn w celu niwelowania szkód zdrowotnych i społecznych.
13. Dofinansowanie programów przeciwdziałania i ograniczenia uzależnień

Realizatorzy zadań:

Poradnie leczenia uzależnień, realizatorzy uprawnieni do prowadzenia działań terapeutycznych i konsultacyjnych, stowarzyszenia abstynenckie, Wydział Spraw Społecznych, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Policja, grupy samopomocowe AA, organizacje pozarządowe działające na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych prowadzą działania polegające na:

- zakupie narkotestów,
- prowadzeniu badań ankietowych wśród uczniów i nauczycieli,
- dofinansowaniu zatrudnienia specjalistów realizujących program,
- zakupie materiałów edukacyjnych i informacyjnych, niezbędnych do realizacji programu
- organizacji konkursów tematycznych,
- działaniach profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.

Wskaźniki:

- ilość osób uczestniczących w programach terapeutycznych,
- ilość osób – członków klubów abstynenckich,
- ilość osób zgłaszających się do poradni leczenia uzależnień,
- ilość osób zgłaszających się do punktu konsultacyjnego,
- ilość osób zaproszonych na rozmowy interwencyjno-motywuujące do podjęcia leczenia odwykowego,
- ilość grup samopomocowych działających w mieście.

PROBLEM II

Zaburzenia życia rodzinnego w związku z nadużywaniem substancji psychoaktywnych, w tym zjawisko przemocy w rodzinie.

Cel:

Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużywaniem substancji psychoaktywnych, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z rodzin z problemem uzależnienia poprzez:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej.
2. Pomoc psychospołeczną i prawną.
3. Pomoc dzieciom z rodzin, w których występuje problemem uzależnienia oraz niewydolnych wychowawczo.
4. Poprawę funkcjonowania dorosłych członków rodzin osób uzależnionych, pijących szkodliwie i ryzykownie.
5. Ochronę przed przemocą w rodzinie.

Zadania do realizacji:

1. Udzielanie pomocy psychoterapeutycznej członkom rodzin osób uzależnionych.
2. Prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia oraz programów terapeutycznych dla osób współuzależnionych.
3. Prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin, w których występuje problemem uzależnienia oraz niewydolnych wychowawczo.
4. Udzielanie wsparcia dla działań profilaktycznych prowadzonych wśród dzieci i młodzieży.
5. Udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej dla osób doświadczających przemocy.
6. Udzielanie schronienia osobom doświadczającym przemocy.
7. Zwiększenie kompetencji osób zajmujących się pomaganiem osobom współuzależnionym, ofiarom i sprawcom przemocy oraz dzieciom z rodzin, w których występuje uzależnienie.
8. Organizacja szkoleń dla przedstawicieli różnych grup zawodowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
9. Prowadzenie edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym - kampanie edukacyjne.

Realizatorzy zadań:

Poradnie leczenia uzależnień, Ośrodek Interwencyjno-Readaptacyjny, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Wydział Spraw Społecznych, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, realizatorzy uprawnieni do prowadzenia działań terapeutycznych i konsultacyjnych, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, stowarzyszenia i organizacje działające na rzecz rozwiązywania problemów osób dotkniętych uzależnieniem.

Wskaźniki:

- ilość osób uczestniczących w programach terapeutycznych,
- ilość dzieci uczęszczających do świetlic socjoterapeutycznych,
- ilość młodzieży uczestniczącej w zajęciach MCP „Alternatywa”,
- ilość porad udzielonych w punktach konsultacyjnych,
- ilość „Niebieskich Kart”,
- ilość interwencji domowych.

PROBLEM III

Zapobieganie problemom używania alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych przez dzieci i młodzież.

Cel:

Ograniczenie zjawiska używania substancji psychoaktywnych oraz zachowań behawioralnych przez dzieci i młodzież poprzez:

1. Zwiększenie dostępności programów profilaktycznych.
2. Utrwalanie postaw abstyntenckich wśród dzieci i młodzieży.
3. Zmniejszenie liczby młodzieży ryzykownie używającej substancji psychoaktywnych oraz ulegającej zachowaniom behawioralnym.
4. Udzielanie pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci używają substancji psychoaktywnych oraz ulegają zachowaniom behawioralnym.
5. Zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców.
6. Działalność informacyjną i edukacyjną.
7. Zmniejszenie zainteresowania alkoholem oraz innymi substancjami psychoaktywnymi oraz zachowaniami behawioralnymi wśród dzieci i młodzieży, wzmacnianie przekonania o ryzyku związanym z ich używaniem.

8. Zapobieganie problemom narkomanii wśród dzieci i młodzieży, w szczególności w środowisku szkolnym i rodzinnym.
9. Prowadzenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.

Zadania do realizacji:

1. Wspomaganie realizacji szkolnych programów profilaktyki w szkołach poprzez realizację programów profilaktyki uzależnień i zapobiegania agresji.
2. Pozyskiwanie i analiza nowych programów profilaktycznych i korekcyjno-edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień.
3. Prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych dla dzieci.
4. Prowadzenie Klubu Młodzieżowego.
5. Rozwijanie kompetencji psychospołecznych dzieci i młodzieży w celu zapobiegania uzależnieniom behawioralnym
6. Realizacja programów korekcyjnych dla dzieci i młodzieży przejawiających zachowania ryzykowne.
7. Realizacja programów interwencyjnych dla młodzieży z grup ryzyka.
8. Inicjowanie różnych form profilaktyki rówieśniczej.
9. Działania informacyjno-edukacyjne skierowane do rodziców.
10. Realizacja kampanii profilaktycznych.
11. Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Leszna, poprzez dofinansowywanie zajęć sportowo-rekreacyjnych.
12. Realizacja warsztatów i spotkań dla rodziców mających problemy wychowawcze ze swoimi dziećmi, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i przejawiających zachowania agresywne.
13. Organizowanie kolonii i obozów z programami socjoterapeutycznymi dla dzieci i młodzieży.
14. Szkolenia skierowane do sprzedawców alkoholu.
15. Organizowanie zawodów sportowych i festynów profilaktycznych.
16. Tworzenie warunków do bezpiecznego spędzania wolnego czasu, do nauki i zabawy.

17. Organizowanie konferencji, szkoleń uwzględniających nowoczesne podejście do profilaktyki, używania substancji psychoaktywnych oraz koordynacja lokalnych strategii profilaktycznych.
18. Prowadzenie działalności edukacyjno-informacyjnej poprzez organizację festynów, happeningów oraz audycji i artykułów w środkach masowego przekazu.
19. Współpraca ze szkołami wyższymi w zakresie działalności szkoleniowej i profilaktycznej.

Realizatorzy:

Wydział Spraw Społecznych, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoły, Policja, Straż Miejska, realizatorzy programów profilaktycznych, Kościoły, Wydział Edukacji, organizacje pozarządowe, kluby sportowe.

Wskaźniki:

- ilość dzieci objętych działaniami profilaktycznymi,
- ilość młodzieży uczestniczących w programach reedukacyjnych,
- ilość osób uczestniczących w spotkaniach edukacyjnych,
- ilość dzieci i młodzieży uczestniczących w wyjazdach socjoterapeutycznych,
- ilość sprzedawców uczestniczących w szkoleniach,
- ilość uczestników zawodów sportowych i festynów profilaktycznych.

ROBLEM IV

Stopień aktywności oraz współpracy organizacji i instytucji w podejmowaniu działań na rzecz rozwiązywania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz integracji społecznej osób uzależnionych i ich rodzin.

Cel:

Zwiększenie stopnia aktywności i współpracy organizacji, instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych na rzecz rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem poprzez:

1. Zwiększenie zakresu działań podejmowanych przez środowiska abstynenckie.
2. Aktywne włączanie się organizacji i stowarzyszeń na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie.
3. Podejmowanie działań na rzecz promowania trzeźwego stylu życia.
4. Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu i izolacji osób uzależnionych i ich rodzin.
5. Edukacja publiczna w zakresie zdrowia, kształtowanie świadomości zdrowotnej odbiorców i motywacja do dbania o zdrowie.
6. Promowanie wolontariatu jako sprawdzonej formy pracy na rzecz społeczności lokalnej.

Zadania do realizacji:

1. Włączenie przedstawicieli środowisk abstynenckich w realizację zadań programu.
2. Podnoszenie kwalifikacji liderów trzeźwościowych.
3. Współdziałanie w kampaniach i imprezach promujących trzeźwy styl życia, integrujących środowisko abstynenckie.
4. Upowszechnianie wiedzy dotyczącej uzależnień behawioralnych, w tym dystrybuowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych
5. Pozyskiwanie i włączanie do działań wolontariuszy działających na rzecz społeczności lokalnej.

Realizatorzy:

Stowarzyszenia i kluby abstynenckie, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, poradnie leczenia uzależnień, Kościoły, grupy samopomocowe.

Wskaźniki:

- ilość podmiotów współpracujących przy realizacji programu,
- ilość stowarzyszeń i organizacji wspartych finansowo lub rzeczowo przy realizacji programu,
- ilość przeszkolonych liderów trzeźwościowych,
- ilość projektów podejmowanych przez podmioty działające na rzecz, rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem.

PROBLEM V

Naruszenia prawa na rynku alkoholowym.

Cel.

Ograniczenie przypadków łamania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

1. Prowadzenie działalności edukacyjnej.
2. Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych.

Zadania do realizacji:

1. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
2. Działania kontrolne wobec sprzedawców w zakresie przestrzegania zakazu sprzedawania i podawania alkoholu nieletnim.
3. Kontrola oświadczeń dotyczących sprzedaży alkoholu.
4. Współpraca z Policją i Strażą Miejską w zakresie przeciwdziałania zjawisku nietrzeźwych użytkowników dróg.

Realizatorzy:

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Straż Miejska, Wydział Spraw Obywatelskich.

Wskaźniki:

- ilość przeprowadzonych kontroli,
- ilość stwierdzonych przypadków naruszenia prawa,
- ilość zawiadomień o popełnieniu przestępstwa (sprzedaż alkoholu nieletnim).

Zasady finansowania i realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028 oraz zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zgodnie z Ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób

uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Środki finansowe na realizację zadań zawartych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa Rada Miejska Leszna w ramach uchwały budżetowej.

Koordinacja realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii należy do Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Leszna, który współpracuje z realizatorami poszczególnych zadań programu.

Zasady finansowania zadań:

Dotacje na realizację zadań w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii udzielane są po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, lub w formie „małych grantów” zgodnie z Ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Zadania realizowane przez osoby fizyczne, finansowane są zgodnie ze stawkami szczegółowymi, zapisanymi w rekomendacjach Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom do realizacji i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Podmioty realizujące zadania programu zobowiązane są do zamieszczania informacji o dofinansowaniu lub finansowaniu zadania z budżetu miasta Leszna.

Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego względem osób nadużywających alkohol.
2. Prowadzenie rozmów interwencyjno-motywujących do podjęcia leczenia odwykowego.
3. Kierowanie na badania przez biegłych sądowych osób, które, w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, zakłócają spokój i porządek publiczny, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego.
4. Kierowanie spraw do Sądu w celu wydania postanowienia dotyczącego leczenia odwykowego.

5. Opiniowanie wniosków o wydawanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
6. Kontrola oświadczeń o wysokości dochodów w związku z handlem alkoholem.
7. Wybór programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży.
8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom

Wynagradzanie członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ustala się wynagrodzenie dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniu:

- Przewodniczący Komisji 15% najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników ustalonego na podstawie odrębnych przepisów.

- Członkowie komisji 10% najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników ustalonych według odrębnych przepisów.

Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia stanowi podpis złożony na liście obecności z poszczególnych posiedzeń komisji. W przypadku posiedzenia komisji w trybie online podstawą do wypłacenia wynagrodzenia będzie wykaz osób biorących udział w posiedzeniu, sporządzony przez protokolanta komisji.

Ustala się możliwości wypłacania delegacji dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w oparciu o obowiązujące przepisy w jednostkach sfery budżetowej.

Załącznik nr 1.

Miejsca, gdzie osoby uzależnione oraz ich rodziny mogą uzyskać pomoc

Lp.	Nazwa instytucji	Adres
1.	Wydział Spraw Społecznych	ul. Słowiańska 16
2.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	ul. Korczaka 5
3.	Stowarzyszenie Monar – Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień.	ul. Przemysłowa 27
4.	Ośrodek Interwencyjno-Readaptacyjny	ul. Niepodległości 27 c
5.	Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu	ul. Okrężna 20
6.	Gabinety Lekarskie Medicor. Poradnia Leczenia Uzależnień.	ul. Królowej Jadwigi 4
7.	Stowarzyszenie „Blżej Siebie”	ul. Leszczyńskich 32
8.	Stowarzyszenie „Nasza Alternatywa”	Al. Jana Pawła II 6
9.	Fundacja „Strefa PL”	ul. Średnia 11
10.	Leszczyńskie Stowarzyszenie „Klub Abstynentów”	ul. Przemysłowa 27 c
11.	Stowarzyszenie „Ruch Trzeźwościowy”	ul. Prochownia 25 b
12.	Punkty Konsultacyjne ds. Uzależnień	ul. Mickiewicza 2 ul. Słowiańska 16
13.	Schronisko dla bezdomnych mężczyzn.	ul. Towarowa 10

Grupy Samopomocowe

1.	Grupa AA „Lipie” – wtorki godz. 18.00	ul. Prochownia 25b
2.	Grupa AA „Przystań” – środy godz. 17.00	ul. Pl. Dr Metziga 21
3.	Grupa AA „Grunwald” – piątki godz. 18.00	ul. Przemysłowa 27
4.	Grupa AA „Hania” – czwartki godz. 18.00	ul. Przemysłowa 27

Uzasadnienie
do Uchwały nr VI/92/2024
Rady Miejskiej Leszna z dnia 21.10.2024
w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
na lata 2025-2028

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa lokalną politykę minimalizowania szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

Strategicznym celem jest zmniejszenie rozmiarów szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych i uzależnieniem poprzez:

1. Zwiększenie pomocy terapeutycznej,
2. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu,
3. Wsparcie w utrzymaniu abstynencji,
4. Podejmowanie działań edukacyjnych na temat szkodliwości picia alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

Przedstawiony program został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb w mieście i raportów ESPAD z uwzględnieniem zasobów, jakimi dysponuje miasto.

Projekt Programu na lata 2025-2028 posiada opinię Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.